

Statistika z elementi informatike
Osnove verjetnostnega računa in statistike
24.1.2005

1. Naloga: Slučajna spremenljivka

Gostota verjetnosti slučajne spremenljivke X je podana z naslednjim izrazom:

$$f_X(x) = \begin{cases} a & \text{za } 0 \leq x < 3 \\ 2a & \text{za } 3 \leq x < 4 \end{cases}$$

Narišite graf gostote verjetnosti, določite parameter a , določite porazdelitveno funkcijo $F_X(x)$! Narišite graf porazdelitvene funkcije $F_X(x)$! Izračunajte še srednjo vrednost $E[X]$ in varianco $\text{var}[X]$ te slučajne spremenljivke!

2. Naloga: Pravilnost delovanja naprave

Domnevamo, da naprava, ki šteje pokvarjene izdelke v nekem časovnem intervalu, ne deluje pravilno. Vzemimo, da slučajna spremenljivka X predstavlja dejansko število, slučajna spremenljivka Y pa z napravo izmerjeno število pokvarjenih izdelkov v obravnavanem časovnem intervalu. Poznamo pogojno verjetnostno funkcijo $p_{X|Y}(x_i, y_j)$ in robno verjetnostno funkcijo $p_Y(y_j)$:

$p_{X Y}(x_i, y_j)$	$x_1 = 0$	$x_2 = 1$	$x_3 = 2$	$p_Y(y_j)$
$y_1 = 0$	0.42	0.28	0.30	0.50
$y_2 = 1$	0.50	0.10	0.40	0.20
$y_3 = 2$	0.10	0.20	0.70	0.30

Izračunajte verjetnost, da se je naprava zmotila za več kot en pokvarjen izdelek!

3. Naloga: Statistična odvisnost

Zanima nas, ali je vrsta napake pri svojem delu (slučajna spremenljivka Y) statistično odvisna od delovnih izkušenj (slučajna spremenljivka X), oziroma ali sta slučajni spremenljivki X in Y povezani. V ta namen smo naključno zbrali podatke o 31 delavcih. Tveganje naj bo petodstotno.

	manj kot 10 let delovnih izkušenj	več kot 10 let delovnih izkušenj	Skupaj
manjše napake	6	10	16
grobe napake	11	4	15
skupaj	17	14	31

4. Naloga: Linearna odvisnost

Ugotavljamo vpliv oddaljenosti poslovnih prostorov od središča mesta na ceno za kvadratni meter poslovnega prostora. Iz vzorca enajstih poslovnih prostorov smo določili oceno koeficienta korelacije $R_{XY} = -0.475$.

- Komentirajte koeficient korelacije!
- Koliko tvegamo (podaj interval tveganja) ob trditvi, da sta oddaljenost poslovnih prostorov od središča mesta ter njihova cena za kvadratni meter linearno povezana med seboj?
- Koliko tvegamo (podaj interval tveganja) ob trditvi, da sta oddaljenost poslovnih prostorov od središča mesta ter njihova cena za kvadratni meter negativno linearno povezana med seboj?